

EIROPAS INVESTĪCIJU BANKAS GRUPAS DARBĪBA LATVIJĀ

Eiropas
Investīciju banka | Grupa

Thomas Östros

Eiropas Investīciju bankas
priekšsēdētāja vietnieks

Eiropas Investīciju bankas grupa Latvijā darbojas kopš 1994. gada. Esam ieguldījuši vairāk nekā 3,32 miljardus euro valsts infrastruktūras modernizēšanā un atbalstā mazajiem uzņēmumiem.

Mēs ne tikai veicinām izglītību un profesionālo apmācību, bet arī dalāmies mūsu konsultatīvo ekspertu pieredzē, lai palīdzētu realizēt Latvijas uzņēmējdarbības projektus. Mūsu programmas *JASPERS* un *ELENA* ir būtiski sekmējušas zaļās enerģijas un transporta infrastruktūras izveidi Latvijā.

Mēs turpināsim atbalstīt pētniecības un izstrādes, kā arī cilvēkkapitāla projektus Latvijā nolūkā rast risinājumus pieaugošajām ar klimata pārmaiņām saistītajām problēmām.

ĪSUMĀ PAR EKONOMIKU

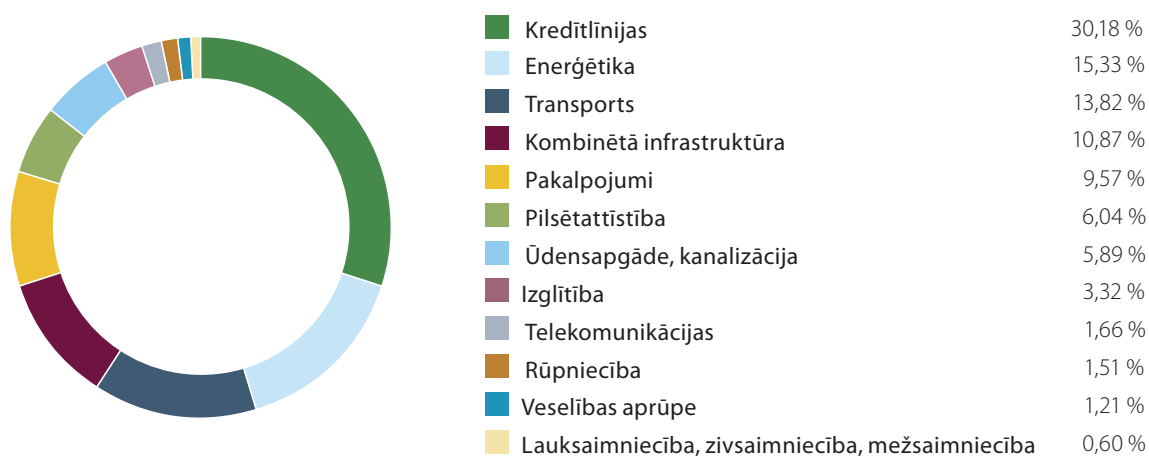
Latvijas dinamiskā ekonomika, kuru atbalsta spēcīgas publiskās iestādes, sniedz daudz iespēju novatoriskiem uzņēmumiem tehnoloģiju un digitalizācijas jomā. Saskaņā ar 2023. gada EIB investīciju apsekojumu viena piektā daļa Latvijas uzņēmumu ir klasificēti kā vadoši aktīvi novatori, un šis īpatsvars ievērojami pārsniedz ES vidējo rādītāju. Taču Latvija, kur dzīvo tikai 1,8 miljoni iedzīvotāju, saskaras ar iedzīvotāju skaita samazināšanos un kvalificētu darbinieku trūkumu.

Latvija ir sekmīgi pārvarējusi Covid-19 krīzi. Pateicoties pastiprinātajiem ieguldījumiem, 2020. gadā valsts atguvās no krituma, un 2021. gadā izaugsme sasniedza 4,1 %. Taču ievērojamais fiskālais atbalsts ir palielinājis Latvijas valsts parādu, kas ir augstākais Baltijas valstīs, tomēr joprojām ir relatīvi mazs, salīdzinot ar ES vidējo rādītāju.

Ukrainā notiekošā kara dēļ Latvijas ekonomikas atveseļošanās 2022. gadā palēninājās, un domājams, ka 2023. gadā valstij izdosies novērst mērenu lejupslīdi. Valsts atkarība no importētās enerģijas un ilgstošie energoapgādes traucējumi izraisīja inflācijas pieaugumu līdz 16,9 % 2022. gadā, bet paredzams, ka 2023. gadā tā ievērojami samazināsies.

Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) satvarā Latvija saņems 1,83 miljardus euro, lai veicinātu valsts reformas un ekonomisko izaugsmi, palielinot publiskos ieguldījumus. No šiem līdzekļiem 38 % tiks novirzīti, lai īstenotu valsts zaļo pārkārtošanos, 21 % tiks izmantots, lai īstenotu tās digitālo pārkārtošanos, bet atlikusī daļa — pasākumiem sociālās un reģionālās kohēzijas, veselības aprūpes pakalpojumu un tiesībaizsardzības iestāžu kapacitātes uzlabošanai.

EIB DARBĪBA LATVIJĀ SADALĪJUMĀ PA NOZARĒM KOPŠ OPERĀCIJU UZSĀKŠANAS

Kas ir *EaSI*?

Eiropas Investīciju fonda (EIF) īstenotā Eiropas Savienības Nodarbinātības un sociālās inovācijas programma (*EaSI*) palīdz neaizsargātām grupām un sociālajiem uzņēmējiem saņemt finanšu pakalpojumus un uzsākt uzņēmējdarbību.

Eiropas Investīciju fonds 2023. gadā parakstīja līgumu par 1,5 miljonu euro aizdevumu ar AS *Hipocredit* — Latvijā licencētu aizdevēju, kas nav banka. Ar šo finansējumu uzņēmums varēs izsniegt aizdevumus Latvijas mikrouzņēmumiem, lai novērstu Ukrainā notiekošā kara negatīvās ekonomiskās sekas.

PALĪDZĪBA MAZU UZŅĒMUMU IZAUGSMĒ

Mēs palīdzējam Latvijas mazajiem uzņēmumiem pārvarēt Covid-19 krīzi un uzlabot to piekļuvi finansējumam.

Eiropas Investīciju bankas grupa 2020. gadā sniedza bankai AS *Luminor Bank* garantiju 430 miljonu euro apmērā, veicot sintētiskās vērtspapīrošanas operāciju. Ar Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (EFSI) atbalstu šis finansējums nodrošina papildu aizdevumus un finanšu nomas darījumus vismaz 660 miljonu euro apmērā mazajiem uzņēmumiem visās trīs Baltijas valstīs.

Tajā pašā gadā kopā ar Ekonomikas ministriju valsts attīstību veicinošā iestāde *ALTUM* uzsāka Covid-19 aizdevumu programmu 200 miljonu euro vērtībā pandēmijas skarto Latvijas uzņēmumu atbalstam. Lai paplašinātu šo programmu, Eiropas Investīciju banka aizdeva *ALTUM* vēl 120 miljonus euro. Eiropas Savienības finansējums ir palīdzējis *ALTUM* atbalstīt 475 Latvijas uzņēmumus un saglabāt 1 580 darbvietas.

Eiropas Investīciju fonds (EIF) un Lietuvā bāzētā banka *SME bank* 2023. gadā programmas *InvestEU* satvarā parakstīja garantijas līgumu 37 miljonu euro apmērā. Garantija nodrošinās jaunus aizdevumus mikrouzņēmumiem, mazajiem uzņēmumiem un vidēji liela kapitāla uzņēmumiem Baltijas valstīs, Nīderlandē un Somijā.

460 miljonu euro
vērtspapīrošanas darījums
ar *AS Citadele banka* atbalstīs
jaunu aizdevumu izsniegšanu
mazajiem uzņēmumiem Baltijas
valstīs, no kuriem 20 % tiks
novirzīti projektiem, kas veicinās
vietējās ekonomikas zaļo
pārkārtošanos.

Baltijas Inovāciju fonds 1 un Baltijas Inovāciju fonds 2

Eiropas Investīciju fonds un Baltijas valstu veicināšanas iestādes izveidoja Baltijas Inovāciju fondu 2 (*BIF 2*) — 156 miljonu euro fondu, kas atbalsta riska kapitāla tirgus visās trijās Baltijas valstīs, koncentrējoties uz uzņēmumiem ar izaugsmes potenciālu. *BIF 2* fonds, kas izveidots, balstoties uz tā 2012. gadā izveidotā priekšteča *BIF 1* panākumiem, piesaistīja gandrīz 1 miljardu euro, veica ieguldījumus 69 mazajos uzņēmumos un radīja vairāk nekā 10 000 darbvietu 11 nozarēs.

FINANSĒJUMS PRIVĀTAJAM SEKTORAM

Mēs atbalstām projektus privātajā sektorā, kas atbilst Parīzes nolīguma mērķiem un principiem un veido ceļu uz zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju un klimatnoturības sasniegšanu.

Elektronisko sistēmu izstrādes un ražošanas uzņēmums *HansaMatrix* 2018. gadā saņēma 10 miljonu euro aizdevumu no Eiropas Investīciju bankas. Aizdevums palīdzēja pilnveidot tā meitasuzņēmuma *LightSpace Technologies* izstrādāto 3D attēlu displeja tehnoloģiju un atbalstīja uzņēmuma izaugsmes stratēģiju.

Saskaņā ar Investīciju plānu Eiropai EIB 2022. gadā piešķīra 39 miljonus euro uzņēmuma *Latvijas Finieris* grupai — vadošajam Latvijas vidēja lieluma ražotājam, kas izgatavo bērza saplākšņus. Aizdevums tiks izmantots pētniecībai un izstrādei, kā arī integrēto bērza saplākšņu ražošanu *Lignums* un *Verems* modernizācijai un paplašināšanai.

10 miljonu euro
aizdevums uzņēmumam
HansaMatrix bija pirmais
kvazikapitāla finansējums,
kas tika parakstīts
Latvijā.

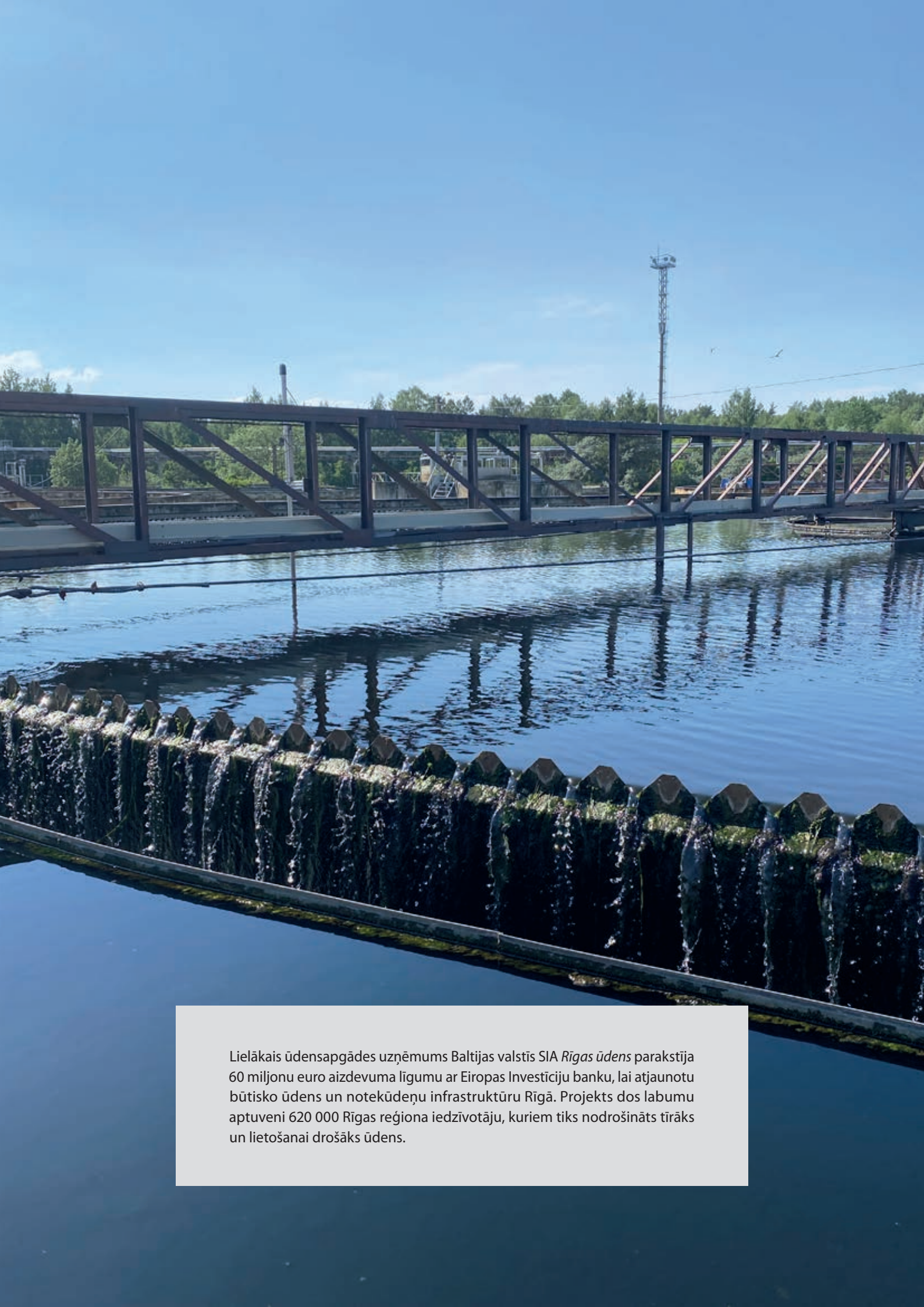

GUDRA UN ILGTSPĒJĪGA INFRASTRUKTŪRA

Uzticama infrastruktūra ir būtiska ekonomikas izaugsmei, ilgtspējai un darbvietu radīšanai. Kā ES klimata banka mēs par savu galveno prioritāti esam izvirzījuši ieguldījumus tīrākā transportā, digitālajos tīklos, energoefektivitātē un ilgtspējīgā pilsētu attīstībā.

Mūsu 61,1 miljona euro aizdevums Ķekavas valsts un privātajai partnerībai 2021. gadā palīdzēja projektēt, izbūvēt, finansēt un uzturēt apvedceļu Ķekavas novadā, novirzot tranzīta satiksmi prom no blīvi apdzīvotām vietām. Projekts bija bankas pirmais publiskās un privātās partnerības finansēšanas darījums Latvijā un lielākais Baltijā. Mūsu pašu Eiropas PPP ekspertīzes centrs atbalstīja VSIA *Latvijas Valsts ceļi* publiskās un privātās partnerības agrīnajos sagatavošanās posmos.

Lielākais ūdensapgādes uzņēmums Baltijas valstīs SIA *Rīgas ūdens* parakstīja 60 miljonu euro aizdevuma līgumu ar Eiropas Investīciju banku, lai atjaunotu būtisko ūdens un notekūdeņu infrastruktūru Rīgā. Projekts dos labumu aptuveni 620 000 Rīgas reģiona iedzīvotāju, kuriem tiks nodrošināts tīrāks un lietošanai drošāks ūdens.

IEGULDĪJUMI IZGLĪTĪBĀ

Mēs ieguldām izglītībā, pētniecībā un inovācijā, lai palīdzētu pārvarēt Eiropas ekonomikas strukturālās nepilnības un padarītu Eiropu konkurētspējīgāku un ilgtspējīgāku.

Eiropas Investīciju banka 2017. gadā piešķīra 30 miljonus euro [Latvijas Universitātes](#) studentu pilsētiņas paplašināšanai. Universitāte ar tās vairāk nekā 15 000 studentu un 1 500 akadēmisko darbinieku ir kļuvusi par vienu no vadošajām zinātniskajām iestādēm Baltijas reģionā, kā arī par būtisku globālo inovāciju centru. Mūsu Eiropas Investīciju konsultāciju centrs veica tirgus analīzi un īstenoja sagatavošanos uzņēmējdarbībai, lai palīdzētu universitātei izveidot studentu izmitināšanas iespējas un sporta, pētniecības un veselības aprūpes telpas.

Savukārt Eiropas Investīciju fonds atbalsta ieguldījumus izglītībā, apmācībā un prasmju pilnveidošanā, īstenojot tā prasmju un izglītības garantiju izmēģinājuma projektu. Fonds 2021. gadā noslēdza ar Latvijas valsts attīstības finanšu institūciju *ALTUM* 67,5 miljonu euro vērtu pretgalvojuma līgumu, kas atviegloja studentu pieteikšanos atbalstam studiju maksas un ikdienas izdevumu segšanai.

ENERGOEFEKTIVĀTES VEICINĀŠANA

Energoefektivitāte ir būtiska, lai apmierinātu pieaugošo pieprasījumu pēc pakalpojumiem ar mazāku enerģijas patēriņu un samazinātām siltumnīcefekta gāzu emisijām.

2020. gadā mēs piešķīrām Latvijas valsts attīstību veicinošajai iestādei *ALTUM* 18 miljonus euro Latvijas uzņēmumu energoefektivitātes projektu finansēšanai. Finansējums ietver arī garantiju 3 miljonu euro apmērā. Programma atbalsta energoefektivitāti un maza mēroga ieguldījumus atjaunojamo energoresursu jomā mazos, vidēji liela kapitāla un lielos uzņēmumos.

Tehniskā palīdzība, kas tiek sniegta mūsu Eiropas vietējās enerģijas palīdzības (*ELENA*) programmas satvarā, palīdz uzņēmumiem sagatavot to energoefektivitātes projektus *ALTUM* finansējuma saņemšanai. *ALTUM* un *ELENA* savstarpējā sadarbība sniedz arī lielus ieguvumus videi, jo daudz uzņēmumu uzlabo savu komerciālo ēku, tostarp biroju, tirdzniecības centru, veikalu un rūpniecisko objektu, energoefektivitāti.

ELENA satvarā
2020. gadā tika
parakstīts nolīgums par
tehnisko palīdzību ar SIA
Jelgavas nekustamā īpašuma
pārvalde, lai atjaunotu aptuveni
52 ēkas ar apmēram 2 500
dzīvokļiem, padarot tās
energoefektīvākas.

KĀ MĒS ĪSTENOJAM PROJEKTUS

Lai īstenotu ieguldījumu projektus, mēs aptveram visus projekta cikla posmus un veicam arī papildu darbības.

Mūsu JASPERS eksperti ir veicinājuši mobilitāti, atbalstot galvenos transporta infrastruktūras projektus, piemēram, jūras ostu modernizāciju, dzelzceļa līniju elektrifikāciju un jaunu ceļu posmu būvniecību. JASPERS sadarbojās arī ar Rīgas pašvaldību, lai uzlabotu tās ūdensapgādes pakalpojumus.

Pateicoties šim projektam, dzeramā ūdens tīklam tika pieslēgti 4 200 iedzīvotāju, bet kanalizācijas sistēmai — ap 6 000 iedzīvotāju. Tāpat arī ierīkoti 40 km jaunu ūdensvadu un 55 km notekūdeņu cauruļu.

JASPERS ir Eiropas
Komisijas un Eiropas
Investīciju bankas
partnerība.

EIB GRUPU VEIDO EIROPAS INVESTĪCIJU BANKA UN EIROPAS INVESTĪCIJU FONDS.

PAR EIROPAS INVESTĪCIJU BANKU

Eiropas Investīciju banka ir viena no lielākajām daudzpusējām bankām pasaulē un viena no vadošajām ilgtspējīgu finanšu, klimatrīcības un kohēzijas jomās. Banka veicina inovāciju visās ekonomikas nozarēs un sekmē ekonomiskās partnerības ārpus Eiropas Savienības.

PAR EIROPAS INVESTĪCIJU FONDU

Eiropas Investīciju fonds atbalsta mazos uzņēmumus, uzlabojot to piekļuvi finansējumam Eiropā un vairākās valstīs ārpus tās. EIF veido un izstrādā riska un izaugsmes kapitāla, garantiju un mikrofinansēšanas instrumentus inovācijas un nodarbinātības veicināšanai.

Eiropas Investīciju banka
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
+352 4379-1
www.eib.org

twitter.com/EIB
facebook.com/EuropeanInvestmentBank
facebook.com/EIBBaltics
youtube.com/EIBtheEUBank

Virginija Gecaite
EIB grupas reģionālā biroja Baltijas
valstīs vadītāja
+370 5232 7400
v.gecaite@eib.org

Kristiina Randmaa
Preses sekretāre
+352 4379 72894
k.randmaa@eib.org